

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาอิทธิพลของระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มทรัพยากร และเพื่อศึกษาอิทธิพลของระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มทรัพยากร มีจำนวนทั้งสิ้น 114 บริษัท ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) จากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (Annual Report) ระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2555 รวมข้อมูลทั้งสิ้น 342 ข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows Version 16.0 เพื่อคำนวณค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และใช้ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร และทดสอบสมมติฐานของการวิจัย สถิติที่ใช้ได้แก่ การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Regression Analysis) ซึ่งผลการสรุปเป็นดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาอิทธิพลของระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งศึกษาจาก 2 กลุ่มอุตสาหกรรม ผลกว่า กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีจำนวนบริษัททั้งสิ้น 82 บริษัท และกลุ่มทรัพยากรมีจำนวน 32 บริษัท รวมเป็น 114 บริษัท สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร จำแนกเป็นรายปีได้ดังนี้

1.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2553 ส่วนมากจะเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 81 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71.05 รองลงมาเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ

4.35 และเปิดเผยข้อมูลทั่วไปสิ่งแวดลอม คิดเป็นร้อยละ 1.75 ส่วนที่เหลือไม่เปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดลอม คิดเป็น 22.81 ตามลำดับ

1.2 ระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2554 ส่วนมากจะเปิดเผยเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม จำนวน 79 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 69.30 รองลงมาเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม คิดเป็นร้อยละ 11.40 และเปิดเผยข้อมูลทั่วไปสิ่งแวดลอม คิดเป็นร้อยละ 3.51 ส่วนที่เหลือไม่เปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดลอม คิดเป็น 15.79 ตามลำดับ

1.3 ระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2555 ส่วนมากจะเปิดเผยเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม จำนวน 66 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 57.89 รองลงมาเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม คิดเป็นร้อยละ 23.68 และเปิดเผยข้อมูลทั่วไปสิ่งแวดลอม คิดเป็นร้อยละ 4.39 ส่วนที่เหลือไม่เปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดลอม คิดเป็น 14.04 ตามลำดับ

2. ความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร สรุปผลตามผลการดำเนินงานทางการเงินได้ดังนี้

2.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและทรัพยากร

2.1.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ในปี 2553 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -48.99 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 36.11 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.87 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.64 ตามลำดับ

2.1.2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ในปี 2554 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -32.94 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 65.15 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.79 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.30 ตามลำดับ

2.1.3 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ในปี 2555 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -64.40 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 45.93 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.69 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.66 ตามลำดับ

2.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและทรัพยากร

2.2.1 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ในปี 2553 ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -
283.47 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 55.27 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
42.88 ตามลำดับ

2.2.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ในปี 2554 ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -
241.97 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 725.26 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.28 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 74.71 ตามลำดับ

2.2.3 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ในปี 2555 ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -
95.59 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 78.13 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.31 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
24.73 ตามลำดับ

2.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและทรัพยากร นำเสนอเป็นรายปีได้ดังนี้

2.3.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ในปี 2553 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -2.27 เท่า
ค่าสูงสุดเท่ากับ 91.0 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.27
ตามลำดับ

2.3.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ในปี 2554 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -16.19 เท่า
ค่าสูงสุดเท่ากับ 73.82 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.61
ตามลำดับ

2.3.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ในปี 2555 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -13.47 เท่า
ค่าสูงสุดเท่ากับ 120.5 เท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เท่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.95
ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทมีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทมีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทมีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับบุรณภพ สมเศรษฐ์ และคณะ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์กร ความรับผิดชอบทางสังคม และผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2554 ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยกิจกรรมการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกิจกรรมการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านการจ้างงานและชุมชนกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกิจกรรมการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรทั้งด้านการจ้างงานและชุมชน และด้านสิ่งแวดล้อม กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มูลค่าเพิ่มทางการตลาด และ Tobin's Q นอกจากนี้ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างขนาดขององค์กรกับการทำกิจกรรมที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการจ้างงานและชุมชน แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์กรกับการทำกิจกรรมที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้าน

สิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันได้มีการรณรงค์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลตามหลักการกำกับดูแลที่ดีรวมทั้งบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะอยู่ภายใต้มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจเป็นโอกาสให้ผลการดำเนินงานของบริษัทโดยรวมสูงขึ้น

2. ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทมีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ จอมขวัญ รัชตะววรรณ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ของบริษัทในอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมบริการ การวิจัยเชิงประจักษ์ : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจัยที่นำมาศึกษา ได้แก่ ผลการดำเนินงานทางการเงิน ความมีอิทธิพลของผู้ถือหุ้น ความมีอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ และรางวัลด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีขนาดบริษัทและกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นตัวแปรควบคุม กลุ่มตัวอย่างคือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2547 จำนวน 246 บริษัท เทคนิคทางสถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ในการวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนากระดาษทำการเพื่อใช้วัดคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า รางวัลด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของทั้งสองอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยอื่นซึ่งประกอบด้วยผลการดำเนินงานทางการเงิน ความมีอิทธิพลของผู้ถือหุ้น และความมีอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของทั้งสองอุตสาหกรรม ระดับความมีอิทธิพลของทุกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันระหว่างสองอุตสาหกรรม โดยบริษัทขนาดใหญ่จะมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลดีกว่าบริษัทขนาดเล็ก และคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลจะแตกต่างกันในแต่ละอุตสาหกรรม นอกจากนี้คุณภาพการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมการผลิต อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ในขณะที่อุตสาหกรรมบริการอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นว่า บทบาทของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานกำกับดูแล ยังไม่มากพอที่จะกดดันให้บริษัทจดทะเบียน มีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการเปิดเผยข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับบุษบา นุชิตภาพ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลการดำเนินงาน ได้แก่

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวมของบริษัทจดทะเบียนในดัชนี 100 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในระดับสูงกับระดับต่ำ โดยทดสอบผลต่างของค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานระหว่างกลุ่มของบริษัทจดทะเบียนในดัชนี 100 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูงกับกลุ่มที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับต่ำ เนื่องจากถ้าระดับการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสมีผลต่อผลการดำเนินงาน กลุ่มของบริษัทที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลสูงน่าจะส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานมากกว่ากลุ่มของบริษัทที่ระดับการเปิดเผยข้อมูลต่ำ โดยพิจารณาจากการนำข้อมูลระดับคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของข้อมูลทั้ง 150 ข้อมูลมาจัดเรียงลำดับคะแนนจากสูงไปต่ำแล้วใช้วิธีแบ่งกลุ่มแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ 33% แบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมสูง 50 ข้อมูล กลุ่มที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลปานกลาง 50 ข้อมูล และกลุ่มที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลต่ำ 50 ข้อมูล จากนั้นตัดกลุ่มที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลปานกลางออกเนื่องจากกลุ่มนี้ระดับการเปิดเผยข้อมูลไม่แตกต่างกันมากนัก ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในดัชนี 100 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลการดำเนินงานแต่ละรายการตามกลุ่มธุรกิจพบว่า ความสัมพันธ์นี้ของกลุ่มบริการทางการเงินในส่วนของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูงต่ำกว่ากลุ่มที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาอิทธิพลของระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี 2553-2555 มีแนวโน้มการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนที่สามารถวัดเชิงปริมาณได้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น รองลงมาเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนแต่ไม่สามารถวัดเชิงปริมาณได้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เปิดเผยข้อมูลทั่วไปสิ่งแวดล้อม และจำนวนบริษัทที่ไม่เปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมลดจำนวนลง แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลด้าน

สิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นผลจากการที่เมื่อเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมแล้วส่งผลให้ผลการดำเนินงานของกิจการเพิ่มขึ้น ถือได้ว่ากิจการมีความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และทรัพยากร

2. ปริมาณของบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แม้ว่าจะมีมีแนวโน้มการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนที่สามารถวัดเชิงปริมาณได้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น รองลงมาเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนแต่ไม่สามารถวัดเชิงปริมาณได้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เปิดเผยข้อมูลทั่วไปสิ่งแวดล้อม และจำนวนบริษัทที่ไม่เปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมลดลง แต่ก็ถือได้ว่ายังมีปริมาณที่น้อยอยู่ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ควรเพิ่มปริมาณการเปิดเผยด้านสิ่งแวดล้อมที่สามารถวัดในเชิงปริมาณได้ เพราะอาจส่งผลต่อการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินในอนาคต ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนและแรงจูงใจให้เล็งเห็นความสำคัญต่อการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้กิจการมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ

ข้อจำกัดสำหรับงานวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาอิทธิพลของระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งบางบริษัทพบว่าไม่ปรากฏการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเป็นเพราะว่ามาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมยังไม่ได้บังคับใช้ หากแต่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้นำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมาใช้ในองค์กรจะส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจเพิ่มมากขึ้น

2. การวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลในงานวิจัยฉบับนี้เป็นการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลถ้าบริษัทใดไม่เปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ได้คะแนน 0 คะแนน เปิดเผยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้คะแนน 1 คะแนน เปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามข้อ 2.1-2.7 แต่ไม่สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ได้คะแนน 2 คะแนน และถ้าเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามข้อ 2.1-2.7 และสามารถวัดได้เชิงปริมาณ ได้คะแนน 3 คะแนน ทั้งนี้จากการเก็บข้อมูลพบว่าอุตสาหกรรมต่างกันมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาอิทธิพลของระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินประกอบการวัดความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ หรือควรเก็บข้อมูลปฐมภูมิเพิ่มเติม

2. ควรมีการเปรียบเทียบระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อุตสาหกรรมแตกต่างกัน เพื่อจะให้เห็นความแตกต่างของระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในกรณีแต่ละบริษัทประกอบธุรกิจต่างกัน

3. ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย เพื่อจะให้เห็นข้อแตกต่างและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะได้นำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการต่อไปในอนาคต